

Patriotul

ORGAN DE LUPȚĂ PATRIOTICĂ ANTI-FASCISTĂ

Redacția și administrația
Arad, Bul. Regina Maria 24
Telefon: Redacția și admin. 16-80.
Tipografia 20-71.

Apare sub conducerea unui comitet

Abonamentul: Lunar L e l 1000+100
Pentru membrii Sindicatelor 900+100
Autorizati, Institutii 30.000 Lei pe an

Un cuvânt bine venit și o vizită dorită

de ST. I. SIMON

Dela ruperea alianței cu Germania nazistă, cea mai aprigă dorință a poporului român a fost și este încă, de a obține încrederea și recunoașterea majorității Națiunilor Unite. Pentru a atinge acest scop, poporul român a făcut toate eforturile. Jertfele și sacrificiile de sânge pe care le-a adus în cursul războiului anti-fascist dovedesc cu prisosință acestea.

Forțele reacționare însă, din țară și străinătate, prin diferite manevre au pus într-o lumină falsă situația noastră politică internă, pentru a înțărca recunoașterea actualului regim din țara noastră, în speranța că se vor isca divergențe politice între marile puteri și până în prezent nu avem decât recunoașterea Uniunii Sovietice.

Iată însă că ministrul de externe al Statelor Unite dl. James F. Byrnes, într-un discurs al d-lui a precizat categoric, odată pentru totdeauna, atitudinea politică a Statelor Unite față de Uniunea Sovietică. Printre altele dl. Byrnes a declarat:

„Putem prezici hotărârea poporului Uniunii Sovietice, că el nu va mai înțelegi niciodată urmărirea unei politici în acele țări îndreptate în mod deliberat contra securității Uniunii Sovietice și felului ei de viață, iar America nu se va alătura niciodată vreunor mișcări din acele țări, intrigând ostil contra Uniunii Sovietice”.

Și îndată dl. Byrnes a accentuat: „Avem încredere deasemenea că Uniunea Sovietică nu se va alătura nici unei intrigi ostile nouă în această emisferă”.

Fără îndoială că prin declarațiile ministrului de externe al Statelor Unite ale Americii, reacțiunea din țara noastră și din celelalte țări care au mai născut speranțe deșarte și care nu vreau să înțeleagă că odată cu nimicirea fascismului lumea lor a spus pentru totdeauna, a primit o lovitură nespuse de grea.

Reacțiunea dela noi însă a primit o lovitură și mai grea, prin faptul că senatorul american Claude Pepper după ce a vizitat Uniunea Sovietică și Jugoslavia a venit și în țara noastră.

Poporul român de mult dorește o asemenea vizită. Poporul român de mult dorește ca un trimis oficial al marilor puteri să se convingă la fața locului de situația politică ce domnește la noi în țară și de structura democratică a actualului regim. Suntem siguri că străduințele și năzuințele poporului român de a conviețui pașnic și în bună înțelegere cu toate celelalte popoare precum și tendințele accentuate pentru o singură democrație a țărilor, vor fi remarcate de vizitatorul american și eforturile tinere democrații românești vor fi apreciate.

Politica noastră internă va fi astfel văzută în adevărată ei lumină și studiată pe baza realităților imediate. Falsurile și neînțelepciunile svonuri care în funcționat au fost răspândite numai și numai pentru a crea greutăți actualului guvern se vor risipi dela sine în fața adevăratelor înconștatabile și democratice.

Statele Unite nu vor recunoaște niciodată un guvern ostil Uniunii Sovietice

BUCUREȘTI. — Eri după sosirea în Capitală, senatorul american Claude Pepper a convocat la locuința sa pe corespondenții ziarelor cărora le-a făcut o expunere asupra politicii urmărite de Statele Unite.

Senatorul a accentuat că Statele Unite simpatizează străduințele tuturor popoarelor din Europa care tind spre o democratizare a țărilor lor.

— Toate popoarele trebuie să aibă parte de democrație. Prin democrație se înțelege ca fiecare stat să aibă un guvern ales din voința liberă a poporului și care să răspundă față de popor.

— Pe noi americanii nu ne interesează persoana care se află în fruntea unui guvern și cine anume are puterea, dacă el reprezintă democrația — a declarat senatorul Pepper.

— Popoarele europene trebuie să caute prietenia Uniunii Sovietice, a Statelor Unite și a Marii Britanii.

— Statele Unite apreciază în cea mai largă măsură ceea ce Uniunea Sovietică și Marea Britanie au făcut pentru câștigarea războiului, purtând toată greutatea războiului ani de zile. După cum a declarat și dl. Byrnes, „Statele Unite nu se vor asocia niciodată cu vre-o grupare dușmănoasă Uniunii Sovietice”.

— Noi cunoaștem sentimentele Uniunii Sovietice, care a fost atacată de către unele state din Balcani. La fel am și simțit și noi în cazul unui atac similar. Statele Unite, împreună cu aliații lor au luptat pentru libertatea tuturor popoarelor și acum după câștigarea victoriei, trebuie ca aliații să colaboreze la fel pentru menținerea păcii.

Ca încheiere, senatorul a accentuat încă odată că Statele Unite nu vor accepta niciodată un guvern care n'ar avea sentimente de prietenie față de Uniunea Sovietică.

— Trebuie să luptăm împreună, pentru că numai astfel vom putea da lumii o pace și prosperitate durabilă.

In alegerile comunale din Anglia partidul muncitoresc a câștigat o covârșitoare majoritate

LONDRA. Alegerile municipale din Anglia au dus la o nouă mare victorie a partidului laburist. Rezultatele care s'au dat până în prezent publicității sunt: Partidul laburist a câștigat 1236 de locuri față de o pierdere de 39 locuri, partidul conservator a câștigat 54 de locuri față de o pierdere de 411

locuri, partidul liberal a câștigat 28 locuri față de o pierdere de 788 locuri, partidul independent a câștigat 5 locuri față de o pierdere de 139. Comuniștii au câștigat 15 de locuri neavând nicio pierdere.

Newcastle și Liverpool au votat pentru partidul laburist.

Singurul oraș unde conservatorii au obținut o majoritate absolută de voturi este orașul Birmingham.

În total laburistii au primit 2977 de locuri, conservatorii 835, liberalii 115, independenții 501, comuniștii 22 locuri.

Depune toate eforturile pentru a împiedeca izbucnirea unui nou război — a declarat senatorul Pepper ziaristilor din capitală

Vineri după masă dl. senator Claude Pepper, sosit recent în București, a convocat pe reprezentanții presei, cărora le-a făcut interesantă declarația.

Domnia Sa a spus că scopul vizitei sale este să se informeze asupra stărilor politice și economice din Europa și orientul apropiat spre a vedea în ce măsură informațiile primite pot influența politica guvernului Statelor Unite.

Cu excepția Transjordaniei, d-sa a vizitat toate țările europene care au fost în războiu, fiindcă Statele Unite au abandonat izolacionismul. După cum știți — a afirmat senatorul Pepper — am participat de două ori într-o singură generație, la un războiu dus din a-

fara hotarelor noastre. Acum facem toate eforturile de a împiedeca eventualitatea izbucnirii unui nou război și cred că cel mai bun mijloc îl constituie organismul Națiunilor Unite.

Dl. senator Pepper a dat apoi mai multe lămuriri unor întrebări puse de reprezentanții presei.

In urma invitației marelui Tito O delegație parlamentară britanică va participa la alegerile din Jugoslavia

LONDRA. — Corespondenții de presă anunță din Londra că o delegație parlamentară britanică compusă din 29 persoane va pleca în Jugoslavia pentru a asista la alegerile generale care vor avea loc în cursul lunii Noiembrie.

Acești deputați britanici înglobează toate partidele politice din Marea Britanie și au fost invitați pentru a participa la alegerile din Jugoslavia de către mareșalul Tito.

În drum spre Belgrad, delegația britanică va vizita Parisul iar la înapoiere Viena.

La uzinele germane din zona americană se înființează comitete de fabrici

FRANKFURT AM MAIN. — în zona americană de ocupație a Germaniei, autoritățile militare americane au admis ca muncitorii din uzine să-și aleagă comitete de fabrică pentru apărarea intereselor lor.

În urma acestei permisiuni, la peste 3 mii de uzine au fost alese comitete până în prezent.

Tercerea monarhiștilor greci întrece orice închipuire — scrie dl. Leon Blum în ziarul său

ATHENA. — Noul guvern grec, de sub conducerea lui Kanelopol, a ținut în cursul zilei de ieri primul său consiliu de miniștri, cu care ocazie nouul prim ministru a declarat că guvernul său n'are nici un colorit politic, și prima sarcină a guvernului va fi redresarea economică a țării.

Dl. Leon Blum, șeful partidului socialist francez, a scris un articol într-un ziar parizian, în care arată că în Grecia teroarea monarhiștilor a întrecut orice închipuire și acești teroriști se bucură de întreaga încredere și sprijinul guvernului și poliției grecești.

Un cuvânt binevenit și o vizită dorită

(Continuare din pag. I.)

Știu din viața noastră că ești biruitoare. Aceasta este singura dorință a marilor puteri și aceasta a fost accentuată și de dl. senator american Claude Pepper în declarațiile pe care le-a făcut înainte de a părăsi Jugoslavia. Deși a spus: „Noi americanii nu ne considerăm mai buni ca alții și nu ne prădăm că suntem perfecți, dar dorim să vedem democrația triumfând pretutindeni în lume!”

Acesta este și scopul nostru și toate sforțurile poporului român sunt depuse în această direcție.

Astăzi mai mult ca oricând, poporul român după ce a cunoscut toate ororile fascismului și colegând învățăminte din greșelile trecutului, e conștient că numai o democrație sinceră, numai o democrație reală aplicată integral și respectată în amănunțime, poate împiedeca declinarea unui nou măcel între popoarele lumii și pacea să poată fi menținută.

Pentru acela ne bucură mult faptul că țara noastră a devenit obiectul vizitei dl-ului senator American Claude Pepper și rezultatul acestei vizite, adică rezultatele politice românești, vor ajunge peste ocean în adevărată lor lumină, iar poporul român și guvernul său vor căștiga astfel încrederea și recunoștința Statelor Unite Americane.

Angajez ucenic

Biuteria „MODERN”
Bulevardul Carol 24. 296

FARMACIILE DE SERVICIU

Duminecă, 4 Noiembrie 1945.

Friedmann, Bul. Regina Maria și Niedermayer, Str. Gojdu.

Luni, 5 Noiembrie 1945.

Reiner, Bul. Regina Maria și Berger, Calea Săguna.

Noul orar al farmaciilor: farmaciile sunt deschise între orele 8-13, 15-17.

Este pur și simplu clar

că cel mai bun bănuț este firma STAR

Strada Eminescu 14, Proprietar E. Mairovitz. Telefon 16-11

550 milioane dolari pentru U. N. R. A.

WASHINGTON. Congresul american a votat 550 milioane dolari pentru scopurile organizației U. N. R. A.

În conștientizarea acestor sume vor fi cumpărate și furnizate alimente țârilor din Europa, care suferă mult de pe urma războiului.

Congresul a hotărât să oblige U. N. R. A. ca să nu furnizeze alimente acelor țări care nu permit intrarea corespondenților americani în țările lor.

Piese și accesorii pentru auto și biciclete
cauciucuri pt. biciclete
Auto-Universal

Bul. Regina Maria 11. — Telefon 10-27

Cinema ARD
Telef. 24-45. — Repr. zilnic la 3, 5, 7 și 9
Duminecă la orele 11 matineu.

Azi mare premiu ra 960

E. Karas, Ivan, Halmay

O inimă nu mai bate

Cinema Urania
Tel. 12-32. Repr. la 3, 5, și 7. Duminecă și sâmb. la 11.30 matineu

Azi, cel mai bun film Cehoslovac

Impușcături în întuneric
cu Rolf Wanka, Adina Mandlova

Introducerea în fața Curții Criminale a unei femei care își omoară copilul nou născut

Cabinetul I Instrucție de pe lângă Tribunalul Arad, cercetează actualmente un interesant caz de asasinat al căruia eroină este Gruia Sida din Vinga.

Numita femeie căsătorită în numita comună, în timp ce soțul său era plecat la concentrare, pleacă de acasă, stabilindu-se într-o comună din județul Arad ca servitoare.

La puțin timp după aceasta Gruia Sida, intră în relațiuni intime cu un tânăr care după câteva luni o părăsește. Numai că în urma acestei dragoste Gruia Sida a rămas însărcinată, născând ceva mai târziu un copil de sex bărbătesc.

Având temeri de consecințe Gruia Sida imediat după naștere își omoară copilul pe care apoi îl îngroapă în grădina casei unde era angajată și concomitent cu asta pleacă dela stăpână stabilindu-se în altă comună.

Câteva săptămâni după aceasta câinii desgroapă cadavrul care de jumătate intrase în putrefacție. Stăpânul casei observând cadavrul pe care-l sfășiau câinii, a sesizat imediat jandarmii care s-au deplasat la fața locului efectuând cercetările de rigoare.

Ca urmare a acestor cercetări s'a stabilit că copilul aparține fostei servitoare Gruia Sida.

Imediat s'au dat ordine telegrafice de urmărire către toate posturile de jandarmi și poliții din țară pentru prinderea asasinei, care la câteva zile după aceasta a fost arestată și depusă la parchet.

Intrucât asasina era căsătorită în mod legal, copilul rezultat revenind de drept soțului, Parchetul o va trimite pe Gruia Sida în fața Curții Criminale pentru asasinat.

Se precizează că Gruia Sida în urma dispariției dela locul crimei, din nou s'a incurcat cu un individ în urma cărui fapt a rămas din nou însărcinată și urmează să dea naștere copilului în penitenciar.

Soțul asasinei fiind informat asupra celor petrecute cu soția sa infidelă, și-a declinat orice responsabilitate în privința acesteia.

Postăvăria SZÉKELY
S'a deschis
Stofe și furnituri
ARAD, Strada Eminescu Nr. 28

PRIETENII se cunosc la nevoie

Nu vom uita ajutorul ce ni-l dă marea noastră vecină Uniunea Sovietică

O delegație a Apărării Patriotice printre prizonieri

Aproape în fiecare zi se reințorc prizonieri înregi cu prizonieri români. Toți sunt dornici să ajungă mai repede acasă. Toți sunt dornici să se vadă cu al lor, după atâta timp cât au fost despărțiți, fără să știe ceva despre ei.

Zilele trecute, a sosit un nou lot cu 30.000 de prizonieri români întorși din U. R. S. S. Cu toate greutățile de transport, li s'a dat posibilitatea să se întoarcă în patrie. Cum au trecut peșterile frontierei „Apărarea Patriotică”, au grijă de ei. O parte din aceștia au ajuns la Arad și după examinarea lor de către medici, o parte dintre ei au fost îngrădiți în cazarma dela Sănnicolaul Mic, pentru a sta în carantină, pentru cel puțin 15 zile. Joi dimineață o delegație ceia „Apărarea Patriotică”, a vizitat pe cei 134 de prizonieri, aflați acolo. Cea mai mare parte din aceștia sunt veniți din Germania.

La apariția delegației, le-a ieșit în întâmpinare comandantul, care a călăuzit delegația. Delegația „Apărării Patriotice” s'au întreținut cu fiecare prizonier în parte, ascultând grozăviile și chinurile la care au fost supuși de hitleriști.

Este de relevat faptul că ei singuri se miră, de ceilalți prizonieri români, care se reințorc din U. R. S. S. și sunt zăgăzoși și după cele povestite de ei personal arată că au avut un tratament omenesc, care este incomparabil cu acel regim la care au fost supuși prizonierii români, care au căzut în captivitate la hitleriști. Delegația le-a împărțit 2800 de țigări, mere și zătare, prizonierii răspunzând cu cuvinte de recunoștință față de Apărarea Patriotică, pentru grija ce le-o poartă.

Citiți și răspândiți ziarul „PATRIOTUL”

In fiecare Luni dimineață apare

„PATRIOTUL SPORTIV”

cu cele mai recente rezultate sportive locale, din țară și străinătate!

Cinema „CORSO”

Telefon 23-64. Repr. 3, 5 și 7 fix

Cel mai mare film rusesc

PETROGRAD 1917

Regie: TRAUBER

cu CIRCOV și KIBARDINA

Cinema Forum
Telef. 20-10. Repr. la 3, 5, 7 și 9 — Dum. și sărbători la orele 11.30 fix, matineu

Azi, o comedie extraordinară 962

O iustă și un pantalon
cu Coloman Laabár, Rezső Csikos, Maly Gerő, Ida Turay, Julliu Csertes

Cinema Royal
Tel. 19-33. Repr. la 3, 5, și 7 Dum. și sărbători la 11.30 3, 5, și 7 fix

Azi, la orele 3, 5 și 7 fix 963

Prizonierele destinului
cel mai mare film francez
cu Marcelle Chantal, Jacqueline Delubac

TOATE SPORTURILE PENTRU POPOR

SPORT

Programul matchurilor de campionat

Programul matchurilor de fotbal pentru campionat ce se vor disputa azi și arenele sportive.

- Categoria I-a:
Banațul—Olimpia, arena Olimpia, orele 9 a. m.
Gloria—SGA, arena Gloria, orele 10.30
Unirea—Sparta, arena Gloria, orele 11.30
CFR—Tricolor, arena Gloria, orele 15.30.
Categoria II-a:
Gălana—Vitutea, arena Gălana, orele 15.30,
Fulgerul—Indegrara, arena ITA, orele 10.30,
Vulturul—Aspra, arena Vulturul, orele 15.30,
Frontiera—Transilvania, arena Curticea, orele 15.30.

Mica publicitate

AGENTIA HATSCHER, Arad, bul. Carol 17, tel. 1695. (Sumele în milioane de lei), 55: centrul, colț, prăvălii, apartamente, despărțibil, 16: spațiu, lui, vilă particulară, grădina, 8: ca să bombardată, etaj.
SE CAUIA asociat la firmă de transport articole alimentare și păsări în Engros. Adresa la ziar. 325
CAUT lucrători buni și practicanți. Vă cuiescu Petru, croitor bărbătesc, 11, povea. 3156

TABLOURI, covoare, cărți și cadouri cumpărați la Comisionul „Bellis” Palatul Orfăz. 3266

CUMPAR tractor 35-40 HP, cal putere. Adresele la ziar. 3271

DAU ORE toate materiile liceu teoretic și comercial, curs inferior. Str. Măgioni 13. 3281

VAND CARUCIOR copil, mare foarte bun, îmbrăcat în piele. Bul. Elisabeta 32. 3282

CUMPAR ceseșă tașnuri 6 sau 12 persoane. Adresa la ziar. 3283

CARUCIOR ADANC în bung stare de vânzare. Str. Abațorului 12. 3284

PALTON de iarnă, dame, de vânzare. De văzut între orele 7-10 dimineață și 2-4 după masă. Reg. Ferdinand 14, ușa 2. 3285

MANUSI, jersete prima calitate, primesc pentru tricotate. Olga Daru, Sarmisegetuza 17. 3276

TEATRUL POPULAR angajează un suflor. 973a

PIERDUT carneț consum CFR și carneț CFR pe numele Mateș Adam. De clar nul. 3286

DE VANZARE un geamantan din piele 75 cm. și 2 paltoane pentru damă. Adresa la ziar. 3291

ABSOLVENTA a pașu clase de liceu și a unui curs dactilografic, cașt post. Adresa la ziar. 3293

ACORDAREA și repararea pianelor primesc pentru executare. Adresele la Librăria „Unirea”. 3291

S'A GASIT o legătură chel. Sunt la „Patriotul”. 3292

RESTAURANTUL SICHET din Str. Ghiba Birța 48 de vânzare, vis-a-vis de Spitalul de Copii. Informații la Restaurantul Timariu Petru, Bul. Carol 37. 3293

LAZI GOALE de vânzare. Piața Arnel 5. 3297

INCEP CURS PENTRU CROIT cu metodă ușoară, Clara Dénes. Barițiu 22. 3299

PIERDUT carnet aprovizionare CFR pe numele Kormos Tibor. Declărul nul. 3279

DE VANZARE două garnituri foștoli de birou, Sana Iuliana, Bdul Dragalina 16, apart. 2. 3282

Cinema Savoy
Telef. 23-22. Repr. la 3, 5 și 7. Dum. și Vineri matineu la ora 11.30

Azi filmul ungaresc 924

MARIKA
Cu Javor P., Perczel Zita, Rajnay G., Szepes L., Hosszu Z., Simor E., Balczai Petya.

Muzica românească — Muzica poporului

Posibilitățile și valorile muzicii românești nu și-au dat pe deplin roadele. E lucru știut de noi și de străini chiar, că o mare parte din muzica de teapa celei românești, prea puține popoare o au în măsura poporului român. Nici muzica populară (Doina românească mai cu seamă) care se naște odată cu românii, nici această nu și-a fructificat roadele până la coacere. Nu mai vorbim de muzica clasică. O cunoșteau numai specialiștii, numai absolvenții conservatoarelor de muzică și aceștia la rândul lor, numai la concerte de gală extraordinară, în schimbul unor prețuri fabuloase, o transmiteau celor sezoși.

Muzica e a înregului popor. Pentru aceasta poporul trebuie să cunoască și să guste pe deplin din propriile produse.

Cu ocazia turneului scriitorilor și artiștilor români (în orașul nostru), am avut fericitul prilej să ascultăm pe dna Arta Florescu, artistă a Operei Române din București. La întrebările puse d-șale, referitor la muzica românească și cultivarea ei pentru înreg poporul, iată ce a răspuns:

— Un artist are menirea de a utiliza frumusețea artei sale în toate colțurile țării, în toate păturile poporului, în așa fel, încât să poată spune cu mândrie în sfârșit de carieră „Am fost artistul poporului și mi-am pus arta mea în slujba lui, spre luminarea lui”.

— Ce părere aveți despre folclorul nescris?

— Poporul nostru posedă o neprețuită bogăție folclorică, pe care știe să o redea cu sentimente intensificate, în minunate modulații. Gama românească prezintă interesante și variate aspecte. Doina românească, în primul rând, „dor” este o particularitate a poporului nostru.

O greșală mare, în folclorul românesc, a fost că acest folclor nu a fost preiucrat în măsura în care trebuia. Iată ce spune d-ra Hilda Jerea despre folclorul românesc și despre stilizarea acestuia.

— Muzica populară și stilizarea folclorului e neglijată. Compozitorii români imită prea mult pe compozitorii occidentali, în loc să întoarcă șesurile muzicii populare românești și să-și pregătească plugurile, să-și ia în brațe și să sape pământul muzicii românești atât de imbiator la stilizare.

— Dacă îmi permiteți, dvs. ce gen a muzicii românești agrează?

— În ce mă privește, port în mine nostalgia cântecului românesc și aș dori să pot fixa în tipare noul duh al cântecului românesc. Vreau să pot cânta poezia românească atât de convingătoare în ale simțămîntelor. Școala noastră modernă de compoziție, pe viitor, trebuie să creeze un curent de muzică specifică neamului românesc. Dar nu numai atât, școala modernă trebuie să înțelegă și să realizeze în muzică românească, ci totalitatea sentimentelor ce implică noblețe. De ce muzica noastră românească să nu răzbească dincolo de hotarele noastre, așa cum muzica occidentală a pătruns la noi, servindu-ne drept model și inspirație.

Pentru această înșă, trebuie ca școala noastră modernă de compoziție să înțeleagă că rostul ei este să ridice nivelul folclorului românesc până la platforma muzicii culț stilizate. Așa cum poezia a înțeles acest lucru, așa și muzica.

GEORGE CIUDAN

Entuziasta adunare a Uniunii Patrioților din comuna Bârzava

— Alianță și sudură sufletească perfectă, între: intelectuali, muncitori și plugari —

Dumneacă a avut loc în frunța comună Bârzava din pitoreasca vale a Mureșului, o mare adunare cetățenească, în cadrul ciclului de conferințe a Uniunii Patrioților, la care au participat și reprezentanții intelectuali și ai plugarilor din comunele învecinate Monoroștia, Căpruța, Julița, Dumbrăvița și Vărădia de Mureș.

Din partea Comitetului Central al Uniunii Patrioților din Județul Arad au luat parte d-ii: avocat Ion Pălincăș, primarul Municipiului Arad, inspector școlar județean Ion Vărtaciu, vicepreședinte, Ion Filan, secretar general și Liviu Neagoș, controlor-șef pe lângă Inspectoratul General Financiar Regiunea 4-a Timișoara.

La orele 10 dl. primar Ion Pălincăș și însoțitorii, au luat parte la serviciul

divin în biserica din comuna Monoroștia — declarată monument istoric — unde păstorește cu vrednicie, septuagintarul C. S. preot Nicodim Neagoș, fapt care a produs o adâncă impresie în sufletul credincioșilor.

După amiază seria cuvântărilor a fost deschisă de către dl. Ion Filan, secretar general, care a prezentat Uniunea Patrioților sub aspect istoric și politic, arătând că U. P. este o organizație de masă, pentru educarea politică pe teren a poporului.

Definind rolul politic pe care îl are Uniunea Patrioților în constelația politică a țării noastre, oratorul arată că, busola de orientare politică și linie fundamentală ale U. P.-ului sunt democrația și patriotismul.

Poporul în jurul guvernului dr. Petru Groza

— reacționarii și toți acei cari jinduiesc după „democrația” dinaintea războiului, se înșală dacă mai speră să o aibă — poporul se va opune cu toată hotărârea — pentru că aceasta a fost o pseudo-democrație, a fost pur și simplu cloacărea fascismului de toate spețele, care a aruncat omenirea în căcaza și înșurtec și a terorizat-o 5 ani de zile.

În continuare, oratorul arată capitalul moral și politic al U. P.-ului și face un călduros apel la unirea tuturor în jurul guvernului de largă concentrare democratică dr. Petru Groza, care asigură țării noastre un viitor măreț și fericit, demn de vremurile istorice ale marilor prefaceri sociale și politice pe cari le trăiește întreaga omenire.

Dl. inspector școlar Ion Vărtaciu, luând cuvântul, justifică prezența la sate a unor intelectuali ești din popor și dornici de a contribui la ridicarea stăruardului de viață al fraților țărani.

Evidențiază interesul pe care-l poartă Uniunea Patrioților tuturor problemelor sătești și accentuează rolul crucial al intelectualiilor în noua turnură a politicii românești, care nu mai poartă însemna vorbe și injurii, ci fapte, atât în domeniul cultural, economic, gospodăresc, cât mai cu seamă în cel educativ.

— Guvernul poporului dr. Petru Groza, a dat pământ țăranilor și își propune să le înzestreze noule gospodării, cu unelte și mașini agricole, iar intelectuali au datoriat să-și ajute spre a se ridica la un nivel cultural mai înalt. La război ofensivă de combatere a analfabetismului sunt chemați toți fiii satelor: tineri și bătrâni, bărbați și femei.

ALEGERILE VOR ÎNSEMNA O VICTORIE A POPORULUI

Dl. Ion Pălincăș, primarul Municipiului Arad, luând cuvântul spune următoarele:

— Numărul mare de intelectuali, muncitori și țărani, din comunele așezate pe valea Mureșului, cari au venit azi să ne asculte cuvântul, dovedește că Uniunea Patrioților, are mare priză în masele populare.

Adresându-se intelectualiilor orbito-

rul recunoaște că greutățile prin care trece țara, sunt mari, dar nu de netrecut. Unii în muncă constructivă le vom învinge, oricare ar fi aceste greutăți.

Trebuie să înțelegă toată lumea — ce bună credință — că trăim urmarile unui războiu necroc și a unui an agricol deficitar.

— Tara noastră și desigur și alte țări, sunt ca un om bolnav — care a suferit mult și care în convalescență, are încă nevoie de ajutor până la însănătoșire. Deaceia trebuie să punem umăr la umăr și să ajutăm guvernul poporului la vindicarea ranilor războiului, la reconstrucția și consolidarea Patriei noastre.

— În urma războiului — spune în continuare oratorul — s'au ivit două feluri de crize și anume: materiale și sufletești. Dacă prima se rezolvă mai ușor, a doua este mai grea și foarte delicată, deaceia pentru ameliorarea crizei sufletești, rolul intelectualului este imens.

Democrația a fost prezentată cu multă competență sub aspect politic social și economic. Vorbind despre viitoarele alegeri — dl. primar Pălincăș spune că acestea vor readuce poporul în drepturile sale firești.

Rezumând discursul său, oratorul

arăță că, viitorul țării va fi mai bun, — numai cristalizându-se năzuințele tuturor, într-o alianță strânsă a intelectualiilor cu naționalismul și plugăria și făcând zid în jurul guvernului poporului dr. Petru Groza.

La sfârșitul cuvântărilor, dl. Aurel Tunaș, harnicul și înimosul noștr al comunei Bârzava, în cuvinte alese a mulțumit reprezentanților Uniunii Patrioților pentru prețioasele lămuriri și îndrumările date participanților, declarând că în această comună, cele mai bune și fericite relații de colaborare sunt între popor și mandatarul lui oficial.

În numele populației din Valea Mureșului, dl. noștr Tunaș, asigură guvernul dr. Groza de tot sprijinul și colaborarea intelectualilor și masei producătoare spre binele, fericirea și progresul națiunii noastre, democratice și independente.

Dintre personalitățile locale, cari au participat la această adunare, am remarcat pe d-ii: Ion Crăciun, primarul comunei Bârzava, Aurel Tunaș, harnicul, Ioan Haragă, președintele Frontului Plugarilor, Vasile Măruț, vicepreședinte, P. S. D.—C. S., preot Neagoș, Nicodim, Monoroștia, C. S., preot Bărbulescu, Aurel, C. S., preot Gherman Ioan, Căpitan Mihail, șeful parii CFR Bârzava, inginer Dumitru Gheorghe, inginer heleanu Ion, dr. Nemedi Andrei, medic de circumscripție, locotenent Ștefan Mircea, dl. director școlar Constantin Coandă, Marienone Dions, Ștefan conducător școlii, doam. domnișoarele învățătoare: Elena, Lenyol Felicia, Maria, Olimpiu Valeria, învățători Tudorache Constantin, Mihailovici Ioan, director școlii Alexandru Răchitan-Luminaș, Aurel Spătaru școlii, iar în cazul plugarilor a luat parte Ion Bărbulescu, șeful plugar frunța al comunei Bârzava.

Dintr-o atmosferă de căldură și sinceră prietenie, în jurul lumii săților noștri, delegații arganți au fost desemnați de autoritatea care a piecat spre a se cănd însotirea de la sate comunității Valea Mureșului.

CORRESPONDENT

TINERETUL PROGRESIST

Dela Congresul Național

Referatul d-lui Gheorghe Nechiti — Realizarea unui tineret nou în România democratică, prin unitate —

Primit cu ovații puternice, prietenul George Nechiti își dezvoltă referatul. Sala îl ascultă cu încredere, cu dragoste. Toți tinerii îi cunosc biografia, luptele pentru binele și fericirea tineretului din România.

Originar din județul Năsăud, tânărul fiu de plugar ardelean urmează cursurile liceului din Năsăud, apoi facultatea de drept din Cluj. Proaspăt licențiat în drept n'a avut însă putință să profeseze avocatura; războiul bătea la ușă și sublocotenentul în rezervă George Nechiti, mobilizat în al 80-lea regiment de infanterie, este trimis să lupte într'un războiu injust, în care nu credea. Ajunge până la Stalingrad, iar în 1942 este luat prizonier de Armata Roșie. De acum înainte George Nechiti știe ce are de făcut. El începe numaidecât lupta fără preget pentru alcătuirea Diviziei de panduri „Tudor Vladimirescu” și este unul din reprezentanții prizonierilor români la congresul acestora, la Moscova, unde se pun bazele „Diviziei”.

După 23 August, venit cu pandurii în țară, căpitanul George Nechiti luptă cu arma în mână împotriva cotropitorilor hitleriști și pieptul său se împodobește cu ordinul „Steaua Roșie”. La 9 Mai războiul ia sfârșit, dar lupta nu încetează. Cooptat în Comitetul Central al Tineretului Progresist, căpitanul George

Nechiti sustine referatul Tineretului antifascist român la congresul dela Belgrad.

Făcând procesul trecutului nefast și arătând contribuția tineretului la întronarea democrației, prietenul Nechiti continuă:

— Vom învinge pentru că principiile care stau la baza luptei noastre, care ne călăuzesc în viață, principiile în care crește generația tânără sunt juste.

Noi credem în progres, suntem progresiști. Asta înseamnă că suntem hotărâți să mergem mereu înainte și niciodată să stăm pe loc sau să dăm înapoi. Progres înseamnă din ce în ce mai multă libertate, mai mult belșug, mai multă cultură. Noi nu ne putem mulțumi cu aceea ce avem acum. Belșugul și ce bruma a fost n'a fost al nostru. Ce a rămas neferit de hitleriști și reacționari, l-au distrus pe loc, l-au aprins și l-au dărâmat hoardele armatei lor fasciste. Cultura n'a fost a noastră ci a celor cari aveau destui bani s'o cumpere. Nouă ne-a rămas analfabetismul, mult întuneric și neștiință. Libertatea este strâns legată de primele două lucruri. Deaceia noi nu vrem să rămânem la ceea ce avem azi, deaceia suntem progresiști și luptăm pentru progres.

(Continuăm)

Trăiască ofițerii

și soldații care au luat parte în luptele pentru eliberarea poporului nostru!

In Anglia se naționalizează circulația aeriană

LONDRA. Guvernul britanic a hotărât să naționalizeze și să pună sub controlul statului înșă circulația aeriană a Mării Britanii, precum și toate instalațiile de cabluri și telegrafice țării care până în prezent constituia proprietatea a trei societăți de acțiuni, care aveau un capital de 315 milioane de lire sterline.

Până în prezent guvernul a reușit să

înșă în posesia majorității acțiunilor a acestor trei societăți în valoare de 247 milioane lire sterline.

Deaceia vor trece în proprietatea statului toate instalațiile și aparatele de sbor care constituie rețeaua aeriană. În felul acesta vor trece sub controlul statului circa 70-80 de aerodromuri comerciale.

Trăiască Uniunea Sovietică care ne-a ajutat să eliberăm țara!

STIRI JUDICIARE

Un acaparator de bunuri evreiești dat în judecată

Sofia lui Meirovitz Emerio din Arad, a intentat acțiune penală împotriva lui dr. Iovan Gheorghe care sub presiunea legilor rasiale a intrat în posesiunea imobilului reclamantei din Str. Cloșca Nr. 3 în anul 1940.

Reclamanta precizează în acțiune că dr. Iovan Gheorghe, a revândut jumătate din imobil, lui Collier Iosif, iar cealaltă jumătate lui Aslan Ioan care a revândut-o lui Meszaros Ioan ca la urmă, în 1945 și acesta s'o revândă lui Marcovici Alexandru.

În continuare reclamanta scoate în evidență faptul că dr. Iovan Gheorghe era un „cumpărător” notoriu și se ocupa intens cu achiziționări de averi evreiești sub regimul dictatorial.

Parchete

În faș și stejar calitate primă se găsesc la

AREORA

depozit de lemne 959-b

Dr. I. Șuciu 3-5. — T. L. 17-95.

vocat din Ineu dat în judecată pentru tâlhărie

Într-un proces a fost erit în discuție un interesant proces de tâlhărie intentat de către dr. Sever Ispravnic junior, împotriva avocatului Bubtea Ion din Ineu.

În acțiunea sa dr. Sever Ispravnic junior arată că în 1942, reclamantul s'a prezentat la orezăria sa din Ineu cu un mare număr de cărăuși și care sub amenințarea armei a încărcat două cărăuțe cu orez dela orezăria reclamantului.

Avocatul Bubtea Ion s'a apărut cu faptul că era asociat cu dr. Sever Ispravnic și că cele două cărăuțe cu orez erau revenit de drept, fiind cota sa legală.

Dl. procuror Leșeanu, cercetând dosarul constată că susținerea avocatului Bubtea Ion nu corespunde adevărului și că are cere condamnarea lui pentru tâlhărie.

Tribunalul a amânat pronunțarea sentinței pentru ziua de 9 Noembrie.

Cme are lână

poate să dea la tricostat orice articole ca: sveter, pulovere, jachete, costume de copii, etc.

Cartierul Funcționarilor Strada Militarilor Nr. 7.

Vânzarea peștilor de consum este scutită de impozit

Administrația Financiară face cunoscut, că în conformitate cu ord. Ministerului de Finanțe Nr. 548.648 din 1 Oct. 1945, ca vânzările de pește sunt scutite de impozitul excepțional, cu excepția morunului, păstrugă, cegă, rizei și salgu, iar crapul, știuca și somnul de la 4 kgr. în sus.

Mai sunt scutite vânzările de pește sărat până la 1 kg., bineînțeles cu excepția peștelui de lux, a cărui greutate per bucată nu trece de un kilogram.

Tineretul Progresist

aranjează în fiecare Duminică dela orele 3 până la 7

DANS

la localul Clubului Central (din edificiul Teatrului Comunal). — Cântă renumita orchestră „SWING”

La Budapesta a luat ființă asociația Româno-Maghiară

Înțelegerea și colaborarea sinceră între popoare asigură o pace durabilă

Poporul român și poporul maghiar vor să conviețuească pașnic pentru binele și propășirea ambelor popoare

— O delegație a tineretului maghiar în drum spre București —

În locul urei de rasă și învrăbirii între popoare, care au fost propagate de ideologia fascistă, astăzi după zdrobirea definitivă a hitlerismului, domnește pacea și înțelegerea între popoare.

În locul războiului de veacuri, între poporul român și între poporul maghiar, în locul valurilor de sânge care s'au vărsat astăzi, aceste două popoare se străduiesc să conviețuească pașnic și să colaboreze atât pe tărâmul politic și social, cât și pe cel economic și cultural.

Împotriva tradiției milenare și împotriva șovinismului care a prins rădăcini adânci, elementele democratice ale ambelor popoare, depun eforturi din zi în zi mai intense pentru o cunoaștere reciprocă cât mai perfectă pentru binele și propășirea acestor popoare din Bazinul Dunărean.

Conform acestor ordine de idei, la Budapesta a luat ființă Asociația Româno-Maghiară sub președinția d-lui Codaly Zoltan. Comitetul Asociației Româno-Maghiare din Budapesta este compus din o seamă de oameni de știință, savanți consacrați și oameni politici, din care fac parte Sentygyrgy Albert, deținător al premiului Nobel, Illés Gyula, Darvas Iosif, Segfü Istvan și alții.

Necesitatea intensificării raporturilor de prietenie între cele două popoare

La constituirea Asociației Româno-Maghiare din Budapesta, care a luat ființă în cursul lunii Octombrie, prin pre alții a vorbit și dl. Gyöngyösi, ministrul de externe al Ungariei, care a arătat în discursul d-lui urmele nefaste pe care le-a presărat războiul și totodată a accentuat necesitatea colaborării și intensificării raporturilor de prietenie a poporului maghiar față de poporul român, tocmai pentru a fi posibilă o cât mai grabnică refacere a rănilor războiului atât de o parte cât și de alta, cât și pentru binele și propășirea ambelor popoare. Scriitorii Tamasi Aron și Darvas Iosif au vorbit în

acelaș sens.

Asociația Maghiaro-Română și-a început activitatea prin traducerea poemelor poetului român Mihail Beniuc care sunt sub tipar în traducerea d-rei Arady Nora și Galdi Laszlo, ambii fi ai orașului nostru.

În cadrul intensificării legăturilor de prietenie între poporul român și poporul maghiar asociația maghiaro-română din Budapesta a trimis o primă colecție de cărți compusă din 500 volume de cărți de știință, literatură, studii, etc. Instituțiilor de știință din capitala țării noastre prin delegația tineretului maghiar.

O scrisoare către Academia Română

Cărțile primite de Asociația Maghiaro-Română din Budapesta, instituțiilor de știință din România, au fost însoțite de următoarea scrisoare:

Asociația Maghiaro-Română din Budapesta, în dorința de a face un pas înainte pe calea apropierei culturale româno-maghiare, oferă Academiei Române din București prezenta colecție de publicații.

Sperăm că în cazul că în viitor se va înființa un schimb continuu de publicații între instituțiile culturale și științifice române și maghiare, se va naște o posibilitate de colaborare fructuoasă între savanții popoarelor noastre, atât prin largirea orizontului științific cât

și prin cunoașterea reciprocă a problemelor comune.

Primiți asigurarea deosebitelor noastre considerațiuni.

SAVANTI ROMANI INVITATI
IN UNGARIA

Din inițiativa Asociației Maghiaro-Române dl. Hainai Istvan, decanul facultății de literă și filozofie din Budapesta a invitat o seamă de savanți români la Budapesta pentru a ține prelegeri în limba franceză la universitățile din capitala Ungariei.

Au fost invitați următorii oameni de știință din România:

Dimitrie Gusti, președintele Acade-

miei Române. Vlădescu Răcoasa profesor universitar și Ministru al Naționalităților, Victor Papăcoștea, directorul Institutului de Cercetări Balcanice din România și istoricul Constantin Marincescu.

Acești profesori urmează a se deplasa încă în cursul acestui an în capitala Ungariei pentru a ține prelegeri în fața unui cerc restrâns de savanți maghiari.

DELEGATIA TINERETULUI
MAGHIAR IN ORASUL NOSTRU

Deasemenea și organizația tineretului maghiar M. A. D. I. Sz. în dorința de a colabora intens cu organizația Tineretului Progresist din România, a trimis o delegație de trei persoane la București.

În drum spre capitala țării noastre, acești delegați s'au oprit două zile în orașul nostru. Delegația este compusă din următorii: dr. Macay Imre, membru în Comitetul Central, Tardos Andras, secretarul secției studențești și Balazs Bela, secretarul asociației Maghiaro-Române. Ne-a mirat mult faptul că dl. Balazs Bela vorbește la perfecție limba română, dela care am putut afla cu satisfacție cele relatate mai sus.

Într-o discuție în locul urei și vrășmașiei de veacuri, între aceste două popoare, astăzi, datorită regimurilor democratice din cele două țări, o înțelegere și o conviețuire pașnică se astern.

CORNELIU VLAD

Sindicatul Lemnarilor din Arad au luat măsuri ca domeniul Petriș să fie exploatat rațional

Sindicatul Lemnarilor din Arad este preocupat de situația care domnește la exploatarea de pădure și la fabrica de cherestea a d-lui Ioan C. Alexandrescu, proprietarul domeniului Petriș jud. Arad, gara Zam.

Acest domeniu dispune de circa 5500 jug. pădure, care conține circa 500 mii vagoane materiale lemnoase de foc și de construcție.

Aceste întreprinderi ar putea produce anual 2500 vagoane, care ar urma să fie transportate la Arad.

Domeniul dispune de linie ferată forestieră până la gara Zam, de locomotivă, vagoane industriale, ateliere de reparație, etc., adică întregul utilaj necesar pentru a putea exploata pădurile fără vre-o investiție extraordinară.

Deasemenea firma are un depozit propriu pe malul Mureșului, unde s'ar putea încălca materialul pe plute, deci materialele rezultate din pădurile sale, ar putea sosi la Arad, fără a se avea în vedere că sunt sau nu vagoane CFR.

Fără de posibilitatea anuală de 2500

vagoane însă, Domeniul exploatează anual 3-400 vagoane lemne de foc.

Același Domeniu mai dispune în hotelul comunei Zam, aproape de gara Zam și situat chiar pe teren propriu pe malul Mureșului, de o fabrică de cherestea care nu este în funcțiune de ani de zile, deși cu reparațiuni nu prea costisitoare ar putea fi pusă în funcțiune și ar putea prelucra bustenii din pădurea proprie și din alte păduri, în materiale de cherestea atât de necesare pentru reconstrucție.

Comisia Locală a Sindicatelor Unite din Arad, prin sindicatul Lemnarilor a dressat un Proces Verbal, punând în vedere d-lui Alexandrescu că în cazul dacă în termen de 40 de zile, nu va pune uzina în funcțiune, se vor lua măsuri contra Domeniului pentru sabotaj economic.

Cele 40 de zile au expirat și — poate pentru a se pune la adăpost — dl. Alexandrescu a dat anunțuri în ziare, căutând pe această cale muncitori fo-

restieri. Ori se știe că recrutarea muncitorilor forestieri se face de obicei în așa fel, că se trimite delegați din partea firmelor în regiunile locuite de muncitori și muncitorii se aduc pe speșele firmelor. Un lucru e cert: Muncitorii din regiunile muntoase nu cîștesc regulat ziare și e sigur că niciun muncitor de pădure nu va putea fi angajat în urma acestor anunțuri. Muncitorii forestieri se pot găsi, însă ei trebuie angajați conform procedurilor practice de decenii în această branșă.

La fel muncitorii din fabrica d-lui Alexandrescu se plâng că nu sunt plătiți conform prescripțiilor în vigoare. De exemplu un meșter fierar primește un salariu de circa 36 mii lei plus o locuință necorespunzătoare.

În concluzie: trebuie luate deci măsuri urgente ca atât pădurile sus amintite cât și fabrica de cherestea, să se pună în mod serios în exploatare pentru că regiunea Aradului nu se poate lipsi de produsele acestora din cauza incapacității sau revoalinței proprietarilor.

Trăiască Armata Roșie eliberatoare!

PETROGRAD 1917

Incepând de ieri, la cinematograful Corso rulează filmul sovietic „Petrograd 1917”, un film de amplă documentare socială, economică, istorică, națională. E o realitate de acum 28 de ani. Petrogradul, orașul istoriei rușești, Petrogradul orașul secătuirii poporului până acum 28 de ani, Petrogradul, orașul luptelor pentru dreptate, Petrogradul cetatea de unde au plecat ostașii în calea celor ce au pornit la jaf: contra nemților.

În 1917 zidurile răbdării și ale exploatarei s'au prăbușit. Politica cosmopolită și numai pentru puțini mulțumitoare a luat sfârșit.

Reprezentanții politicii poporului cu toată greutatea începutului greu, nu s'au dat îndărăt. Ca fii ai poporului mințit, jefuit, exploatat și neîndreptățit și-au dat seama că orice încetinire a luptei începute va lăsa poporul în același stare de mizerie de până atunci. Dar atât poporul, cât și reprezentanții lui politici au înțeles rostul luptei lor.

Filmul redă câteva episoade impresionante din această luptă.

Femeia, a cărui soț lupta pe front la îndemnul reacționarilor, — inconștientă — ia parte la devastare. Poporul a făcut judecată dreaptă. Cei vânduți ca unelte bogătașilor, au plătit cu viața. Femeia însă, care-și ducea viața în subsol, ai cărei copii nu s'au săturat niciodată de pâine, a cărei soț era plecat la luptă, femeia aceasta a fost inconștientă de ceiace a făcut. A fost ierlată. A primit cămin pentru ea și copii, și pâine, pâine, pâine ca să sature foamea copiilor.

Sunt în film scene emoționante care nasc lacrimi în ochi. Iată de exemplu: După judecare, femeia — cum am spus în rândurile de mai sus — a primit cămin și pâine, nu-i venea să creadă. „Nu cred, nu cred, mie mi-ai dat aceasta? E adevărat?”

Poporul învins. Era o lege a dreptății câștigată, o lege a poporului, o lege pentru care mulțimea a pornit să o apere, să lupte.

Filmul „Petrograd 1917” atât realizarea tehnică, cât și fondul sunt de o reușită desivărsită. Il recomandăm pentru toți cetățenii. (g. c.)

Drepturile nu se cerșesc, ele se cuceresc

Angajații băncilor și societăților de asigurare din Arad primesc ajutorul de iarnă și despăgubiri pentru nefuncționarea cantinelor

— Comisia de Arbitraj a dat câștig de cauză angajaților sindicalizați —

Reportaj de Theo Tănase

Rezultatele obținute de către toți angajații în lupta pentru îmbunătățirea situației lor economice, culturale și politice, sunt cea mai bună confirmare că o luptă organizată duce pe drumul sigur al realizării. Drepturile câștigate prin sindicate de către angajați, dovadă că într-adevăr drepturile nu se cerșesc, ele se cuceresc. Acest lucru l-a putut vedea oricine. Astăzi, și cel mai tânăr ucenic din fabrică, măturătorul de pe stradă, meseriașul din fabrică, funcționarul de bancă, sau altă instituție — dacă vrei — țărănul de pe ogo are știe că regimul democratic care se consolidează pe zi ce trece, luptă pentru apărarea intereselor sale.

Masele luptă. Si ele culeg roadele luptei lor. Desigur nu e vorba de câștiguri mari. Azi când țara noastră este abia eșită dintr'un războiu greu, nu putem vorbi de așa ceva. Este însă incontestabil că și acest puțin, câștigat prin lupta noastră ne ajută foarte mult. Căci — vorba românului — e rău cu puțin, dar fără puțin e și mai rău.

Ce au cerut angajații băncilor și societăților de asigurare din Arad

Într'unul din numerele noastre trecute, am scris despre acțiunea pornită de Sindicatul Funcționarilor și Angajaților Particulari, pentru câștigarea drepturilor funcționarilor de bancă și societății de asigurare. La ce se referă această acțiune?

1. Fiecare funcționar să primească ajutor de iarnă conform dispozițiilor Confederației Generale a Muncii și acest ajutor să nu fie confundat cu gratificația. 2. Cantină pentru angajații băncilor. 3. Despăgubiri pentru nefuncționarea cantinei dela data apariției legii pentru înființarea cantinelor. 4. Aprovizionarea angajaților bancari cu alimente pentru iarnă la preț redus printr'un economat serios.

După cum vom vedea din dezbaterile care a decurs Vineri la Inspectoratul Regional al Muncii în fața Comisiei de Arbitraj unele întreprinderi bancare voiau să se sustragă dela plata ajutorului de iarnă, altele dela plata despăgubirii pentru cantină, iar altele refuzând să aprovizioneze salariații pe moșivul că înscriindu-se într'un economat — care funcționează sub acoperțuri — au îndeplinit toate obligațiile. Președintele comisiei de arbitraj a fost d. judecător dr. Alexandru Banciu.

În reprezentanța băncilor și societăților de asigurare remarcăm pe dl. Paracini Mariano, directorul Băncii Comerciale Italiano-Române, dr. Teodor

Popa avocat și d. Blăguț Vasile din partea Băncii „Victoria”, dr. Miron Bucariu avocat și d. Stura Ioan pentru Banca de Credit Român, iar d. Mayer Ioan pentru Societatea de Asigurare Prima Ardeleană.

Din partea salariaților bancari sunt prezenți d-nii: Pereș Florian și Györi Lacișiu, iar din partea Sindicatului Funcționarilor și Angajaților Particu-

lari d-nii: Pascu Arcadie și Csillag Stefan.

La ora 4 începe dezbaterile. D. președinte Al. Banciu dă cuvântul reprezentanților băncilor, care în unanimitate cer amânarea litigiului. Față de această cerere, reprezentanții angajaților și Sindicatului se opun, arătând că băncile cer amânarea numai pentru a tergiversa rezolvarea acestei probleme.

Cum a fost botezată gratificația în ajutor de iarnă

Un caz foarte interesant este cazul băncii de Comerț Italiano-Română. Nu ne oprim la faptul că această întreprindere — prin reprezentantul său dl. dr. Octavian Boeriu — cere să nu se acorde angajaților despăgubirea pentru nefuncționarea cantinei dela data prevăzută de lege, ci numai dela data când angajații și-au manifestat dorința de a avea cantină, cerând hotărârea înființării ei. Ne oprim la jocul „Gă păcăluciu”, prin care această întreprindere a căutat să inducă în eroare pe angajații săi. Situația este următoarea:

În 10 Septembrie centrala acestei bănci a trimis o circulară sucursalei Arad, dând instrucțiuni pentru ca fiecare angajat să primească o gratificație de 60 mii lei. După ce Confederația Generală a Muncii a hotărât ca toți angajații să primească ajutorul de iarnă,

adică la câteva zile după acest fapt, centrala a trimis o nouă circulară prin care spune că această gratificație să rămână ajutorul de iarnă. Mai precis, în urma acestei circulare gratificația a fost botezată „ajutor de iarnă”. Din fericire d. Pascu Arcadie a prezentat o copie a circulei centralei și astfel situația a fost pe deplin clarificată.

D. dr. Miron Bucariu cere respingerea pretențiilor angajaților pentru nefuncționarea cantinei, iar d. Mayer arată că societatea de asigurări nu poate plăti ajutor de iarnă achizițiilor, pe motivul că în ultimul timp aceasta lucrează cu deficit. La toate întreprinderile însă se constată că situația economică este dezastruoasă, întreprinderile nefăcând cele necesare pentru aprovizionarea lor. Reprezentanții angajaților și sindicatului rămân ferm pe poziție. Ei cer celace au cerut în memoriul formulat la 30 Octombrie și pentru care băncile nu au fost de acord.

CE A HOTĂRIT COMISIA

Reprezentanții băncilor, ai angajaților și Sindicatului se rețrag, lăsând singură Comisia de Arbitraj, care până la urmă dă următoarea sentință:

Întreprinderile din litigiu vor plăti angajaților lor cu începere dela 1 Ianuarie 1945 suma de 9000 lei lunar net cu titlu de despăgubire până la 1 Noembrie 1945 (dacă între timp n'au înființat cantine). Dela 1 Noembrie 1945 firmele vor plăti o despăgubire de 18.000 lei lunar, iar în cazul când nici după 1 Decembrie nu vor înființa cantine, sunt obligate a plăti o despăgubire de 30.000 lei lunar până la înființarea cantinelor.

Firmele vor suporta toate cheltuielile puse în sarcina lor prin decizia ministerială din 7 Decembrie 1944, relativ la înființarea cantinelor, iar în cazul când firmele au suportat până acum cel puțin un procent oarecare din costul alimentelor, această rămâne un drept câștigat al angajaților.

Patronii firmelor din litigiu sunt obligați a plăti angajaților lor ajutorul de iarnă, care nu poate fi inferior sumei de 60 mii lei, conform dispozițiilor în vigoare și nu poate fi confundat cu gratificația.

În ce privește chestiunea nefuncționării normale a economatului, în baza articolului 16, din legea asupra muncii în timp de războiu, se desesizează Comisiunea de Arbitraj în favoarea comisiei superioare prevăzută de articolul 18 din citața lege, căreia i-se va înainta dosarul, în cazul când salariații vor stați în cererea lor.

Două magazine de textile din Strada Meșianu devastate de bandiți

— Trei dintre bandiți au fost recunoscuți de către un locatar —

În cursul nopții de ieri, în jurul orei 1, o bandă de indivizi necunoscuți a efectuat o spargere cu un curaj nemaipomenit la magazinul de textile Marlon Alexandru din Str. Meșianu.

După ce au înălțat becul electric din fața prăvăliei, bandiții s'au introdus cu chei potrivite în magazinul sus menționat de unde au furat mărfuri în valoare de 15—20 mii lei, pe care apoi le-au transportat în holul magazinului Barza de vis-a-vis unde au procedat la împachetare sub protecția întunericului.

Ceva mai târziu locatarul dela etajul al imobilului s'au trezit din somn în urma șgomotului pe care l-au produs hoții în timp ce împachetau mărfurile furate. Primul s'a trezit din somn în urma șgomotului ceasornicarului Gartner Iosif,

care s'a grăbit să dea imediat alarma strigând din toate puterile după ajutor.

În urma strigătelor disperate ale ceasornicarului Gartner, s'a trezit din somn și comerciantul Bortok Eugen împreună cu Deusch Alexandru, care locuiesc la același etaj și care la rândul lor au început să strige după ajutor. Consecința acestor strigăte a fost câteva rafale de foc de pistoale fruse de către bandiți asupra ferestrelor de unde emanau strigătele.

Cu acest prilej locatarii cari priveau neputincioși la operațiunile bandiților, au

remarcat că bandiții erau în număr de 8, îmbrăcați în haine civile foarte elegante între care au fost recunoscuți și trei tineri din Arad.

Cu toate strigătele disperate ale locatarului imobilului, bandiții au plecat mai departe până la magazinul de textile Friedman din Str. Românilor, colț cu Meșianu, unde la fel au efectuat un furt de mărfuri de textile în valoare de 4—5 milioane lei.

În urma acestor nemaipomenite furturi, comercianții din Str. Meșianu au hotărât de comun acord să facă de serviciu noaptea pe stradă.

Delegația tineretului român a sosit la Londra

LONDRA. — În ședința de ieri a congresului mondial al tineretului, s'au constituit patru comisii care se vor ocupa cu următoarele probleme: descoperirea și eliminarea restului nazismului, participarea tineretului la asigura-

rea păcii mondiale; rolul pe care tineretul trebuie să-l joace la reconstrucția statelor devastate.

O delegație a tineretului progresist român a sosit la Londra, pentru a lua parte la lucrările congresului.

De vânzare:

3 (trei) căruțe mari țărănești pt. moară și 1 (una) platformă în perfectă stare. A se adresa întreprinderile „ALACIDO” Arad, strada Mocioni 1. 3255

Campania de lămurire a A. R. L. U. S.-ului

Conferința d-lui Dr. Gregorovici Ștefan despre legislația în U. R. S. S.

În cadrul ciclului de conferințe inițiat de către Asociația Română pentru Strângerea Legăturilor cu U.R.S.S. a conferențiat dl. dr. Gregorovici Ștefan, despre legislația sovietică.

Prezentarea vorbitorului a fost făcută de către dl. Demin Aurel președintele Sindicatului CFR., aducând un

cald salut din partea muncitorilor sindicalizați.

În fața muncitorilor și funcționarilor atelelor CFR. Arad, cunoscutul și apreciatul orator avocat Gregorovici a dezvoltat o amplă și bine documentată expunere, arătând scopul organizației ARLUS, care a adus un real aport în formarea păturii muncitorești asupra

realităților din Uniunea Sovietică. Partea doua a conferinței a constat în explicarea și popularizarea ideilor democratice și sociale care stau la baza legislației sovietice.

Normele fixate în Constituția Sovietică sunt dintre cele mai democratice.

După expunerea d-lui decan Gregorovici Ștefan, a vorbit dl. Marinescu, directorul Teatrului Popular, care a vorbit cu însuflețire despre mișcarea nouă culturală și educativă care trebuie să existe în rândurile muncitorilor.

D-se face un călduros apel către muncitori pentru a participa și a susține atât materialicește cât și moralicește teatrul românesc din Arad, care este creațiunea muncitorilor arădani.

La sfârșit dl. Demin Aurel, în numele muncitorilor mulțumește d-lui Gregorovici pentru caldă și edificatoare învățăminte împărtășite, contribuind astfel la cunoașterea realităților economice, culturale și juridice din marea noastră vecină Uniunea Sovietică.

A fost arestat un nou lot de criminali de război

LONDRA. Serviciul de presă american din Germania anunță că 209 membri ai secțiilor SS, care au servit ca paznici în lagărul de concentrare dela Dachau, la nord de München, au fost arestați.

Ei vor fi judecați ca criminali de război în cursul lunii Noembrie.

Congresul Uniunii Patrioților

Comitetul central al Uniunii Patrioților anunță că Congresul General care urma să se deschidă la 1 Decembrie va avea loc în zilele de 24—25 și 26 Noembrie.

Chemare

PARTIDUL COMUNIST ROMÂN, organizația județului Arad, va ține Duminică, 4 Decembrie a. c., orele 10 a. m. în sala Făcătoarei Culturale

Chemare întrunire publică

la care vor vorbi:

DI SUTAU TEODOR, membru în comitetul județean al P. C. R. despre: Lupta P. C. R. pentru rezolvarea problemelor economice.

DI BELIE PETRE, membru în comitetul județean al P. C. R. despre: Atitudinea P. C. R. față de evenimentele actuale ale României.

DI LUFĂU IOAN, membru în comitetul județean al P. C. R. va face un rezumat în limba maghiară a conferințelor roșie în limba română.

Muncitori, țărani, intelectuali, soldați, femei, comercianți, industriași, veniți cu toții să ascultați glasul Partidului Communist Român, glasul intereselor voastre.

Cu acest prilej se va face primirea nouilor membri din contingentul 7 Noembrie.

Ministerul Comunicațiilor este preocupat de îmbunătățirea sistemului de comunicații

Se construiesc și se repară linii ferale

Ziarul Știința publică în continuare raportul politic al d-lui Gheorghe Gheorghiu Dej, ministrul comunicațiilor, prezent la conferința națională a Partidului Communist Român.

Raportul se ocupă de problema transporturilor arătând că munca pentru repararea în funcțiune a posibilităților de transport se duce cu hotărâre, dar greutățile sunt și ele foarte mari. Sunt necesare încă 265 de locomotive pentru a ajunge la parcul dinaintea războiului. Trebuie de o cotă de 100 de locomotive anual pentru restabilirea parcului, lucru cu care se poate face față numai prin mijlocul traficului.

Nouile locomotive pot fi lucrate în țară deoarece va avea drept rezultat atât de dorit, o standardizare a tipurilor. În schimb situația parcului de vagoane de marfă, de călători și cisterne

este mai dificilă, fiindcă mai trebuie 29.000 de vagoane peste cele 56.000 de care dispune CFR-ul astăzi.

Industria indigenă nu va putea lucra în anul viitor mai mult de 2500. Pe lângă lipsa materialului rulant este necesară apoi refacerea triajelor, liniilor, garilor, telecomunicațiilor, depourilor, atelierelor și tot ce se leagă de siste-

mul de transport.

Pornit la muncă, Ministerul Comunicațiilor este hotărât să asigure țării rețeaua de transporturi în care scop s'au prezentat fondurile necesare pentru terminarea liniilor București—Craiova; lucrarea este terminată până la Caracal, Tecuci—Făurei, București—Lizești și Deva—Brad.

Trenul Rapid și-a schimbat orele de plecare din Arad

Începând de Luni 5 Noembrie, trenul Rapid care pleca din Arad spre București zilnic dimineața, va pleca din Arad după amiază la orele 16.45 și va ajunge la București a doua zi dimineața la orele 7.40.

În același timp s'a hotărât ca Rapidul să plece zilnic din București la orele 14.30 sosind la Arad a doua zi dimineața la orele 5.30.

Prin această măsură binevenită, s'a facilitat mult situația călătorilor prin faptul că în ambele orașe vor ajunge dimineața și nu vor mai fi puși în situația de a rămâne în gară până dimineața.

Martin Borman va fi judecat în lipsă

LONDRA. Un purtător de cuvânt al autorităților britanice de ocupație a Germaniei a declarat că nu s'a putut afla nimic până acum cu privire la scara lui Martin Borman, fostul locuitor al lui Hitler, care figurează pe lista celor 24 principali criminali de război nazisti.

Se știe doar că el a părăsit cancelaria Reichului în ziua de 1 Mai.

În cazul când Borman nu va putea fi prins până la judecarea procesului său, sentința ce va fi pronunțată de Tri-

bunalul Militar Internațional dela Nürnberg va fi executată imediat, fără a se mai proceda la o nouă judecare a procesului.

— MINISTERUL JUSTITIEI. Comisiunea pentru constatarea condițiilor de naturalizare și recunoaștere. Nr. 151. Naț. 1945. Domnul Grosz Francisc, domiciliat în Arad, Str. Veseliei No. 2, a făcut cerere acestui Minister pentru a i-se acorda cetățenia română. Prin cerere petiționarul arată că este supuș maghiar, de profesie industriaș, născut în Arad, la data de 15 Octombrie 1902, de religie romano-catolic. Conform art. 19 din legea privitoare la dobândirea și pierderea naționalității române, se publică aceasta spre știința aceluia care ar voi să facă înțâmpinare potrivit dispozițiilor art. 30 din zica lege. 3290

Elevi, eleve

971

Vă puteți aproviziona la librăria I. Medrea și C. Dodoacă str. Eminescu 6. — Cu cărți și rechizite școlare de toate clasele, la fel și cărți monopolizate pe Eru curs primar

Sedința Comisiei Locale

Elementele reacționare dela Centrul de Colectare vor să înfometeze populația orașului Arad

Eri după masă a avut loc Sedința Comisiei Locale a Sindicatelor Unite din Arad, la care s'a discutat mai multe probleme ale muncitorilor sindicalizați și chiar ale populației din orașul Arad.

Sedința a fost deschisă de dl. prefect Gheorghe Voștinar, președintele Comisiei Locale, după care a urmat raportul d-lui G. Simion, secretarul Comisiei Locale a Sindicatelor Unite.

În raportul său, dl. Simion a arătat că ajutorul de iarnă a fost plătit de majoritatea întreprinderilor din Arad, că în urma acțiunii pentru ajutorarea minerilor din Valea Jiului sau adunat pentru aceștiia alimente care — primindu-se saci — vor fi încurând trimise.

Deasemenea dl. Simion, a arătat că datorită faptului că și noi am fost eliberați de către Armata Roșie, ziua de 7 Noembrie o vom sărbători alături de ea. Cu această ocazie se va face desvelirea monumentului ridicat în memoria soldaților sovietici. La aceste serbări vor veni la Arad, dl. ministru Gheorghiu Dej și dl. Vasile Luca secretarul general al Frontului Național Democrat.

Referindu-se la plângerea mai multor membri sindicalizați în ceea ce privește funcționarea economatelor — despre care se spune că numai economatul dela IFA, TEBA și FITA funcționează — dl. Simion a accentuat că se vor lua măsuri pentru ca activitatea economatelor să fie supravegheată.

În fine s'a ridicat și problema pâinii care astăzi nu se poate găsi, sau dacă se găsește atunci se poate cumpăra numai la prețul de 1200 lei kilogramul albă, sau 8—900 lei kilogramul neagră.

Dl. prefect Voștinar a declarat că totemai cu câteva minute înainte a fost chemat telefonic de către prețorul din Sebiș, care a declarat că Centrul de Colectare a luat pentru alte scopuri grăul adunat cu mari sacrificii pentru nevoile populației orașului Arad. Dl. prefect a declarat că este sabotat de către reacționarii din institutul de colectare cari nu vor să se încadreze în regimul democratic. A spus că atunci când va veni dl. ministru Gheorghiu Dej, va raporta faptul că cei dela Centrul de Colectare, înfometează populația județului Arad și în numele sindicatelor va cere desființarea Centrului de Colectare, sau înlocuirea elementelor reacționare cu elemente cinstite, cari să-și înțeleagă rostul lor în această instituție.

Economatul Fabricii „ASTRA”

Arad cumpără zilnic cea 300 litri lapte la prețul zilei

Amatorii pentru vânzare se vor prezenta la Economatul Fabricii. 982

Trădătorul Bardossy condamnat la moarte

BUDAPESTA. — Tribunalul Poporului din Budapesta, a pronunțat azi sentința în procesul trădătorului Bardossy Ladislau fost ministru de externe și prim ministru al Ungariei. (Precum se știe, Bardossy a îndeplinit câțiva ani și funcția de ministru al Ungariei la București). Bardossy este acela care a dispus atacarea Jugoslaviei și — punându-se în slujba hitleriștilor — a declarat războiul Uniunii Sovietice și Statelor Unite. Totodată, el este instigatorul masacrelor oribile care au avut loc în anul 1941 în orașul Novisad.

Pentru toate acestea Tribunalul Poporului din Budapesta l-a condamnat la moarte.

— CONVOCARE. Sindicatul Restaurațiilor din Arad convoacă prin prezența pe toți membrii săi la adunarea generală extraordinară, care va avea loc la 5 Noembrie 1945, ora 16 d. m. în localul Sindicatului din Str. Brăduțului 18. Având în vedere că cu această ocazie va avea loc constituirea cooperativelor de aprovizionare. Prezența este obligatorie și în interesul propriu a tuturor. 983